

1. Yakup Kadri Karaosmanoğlu, aydın-köylü çatışması ekseninde Kurtuluş Savaşı'nın Anadolu ve Anadolu halkı üzerindeki etkisini ele alan bir roman yazarak edebiyatın toplumsal yönünü örneklemiştir.

Bu parçada bahsedilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ankara
B) Yaban
C) Kiralık Konak
D) Sodom ve Gomore
E) Hep O Şarkı

2. Tanzimat Dönemi'nde sıklıkla karşılaşılan yanlış Batılaşmış ve aşırı alafranga tipler, bu dönem romanlarında ele alınır. Yazarlar, okurun dikkatini ahlakî yozlaşmaya yoğunlaştırarak olması gerekenlerle ilgili birtakım mesajlar verir.

Bu parçada vurgulanmak istenen temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edebî eserler, üretildikleri devrin dinamiklerini içerir.
B) Edebî eserler, okurun beğenisi dikkate alınarak yazılamaz.
C) Edebî eserler, yazarının hayatından izler taşır.
D) Edebî eserler, kalıcılıklarıyla değer kazanır.
E) Edebî eserler, estetik zevkin en tepede olduğu sanat-sal ürünlerdir.

3. Cumhuriyet'in ve değerlerinin inşası sırasında ilkeleri, hedefleri ve inkılapları görünür kılama amacıyla ele alınan bu roman, yüzünü Batı'ya dönen, bağımsız Türkiye'nin kadın-erkek bir arada yükseleceğine atıfta bulunur.

Bir kitabın arka kapak yazısından alıntılanan bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Toplumsal değişimler ancak halkın isteğiyle meydana gelir.
B) Türkiye güçlü bir edebiyat geçmişine sahiptir.
C) Edebiyat yapıtlarıyla toplumsal hareketler ve kırılmalar arasında sıkı bir bağ söz konusudur.
D) Edebiyatın alıcısı, toplumdur sadece kadın ya da sadece erkek diye bir ayırım yapmak doğru değildir.
E) Bir eserin tam olarak anlaşılması için zamana ihtiyaç vardır.

4. Toplumsal çerçevede edebî eser üreten yazarlar arasında aşağıdakilerden hangisi sayılamaz?

- A) Ömer Seyfettin
B) Yusuf Atılgan
C) Reşat Nuri Güntekin
D) Halide Edip Adıvar
E) Falih Rıfkı Atay

5. Toplumsal çerçevede edebî eser üreten şairler arasında aşağıdakilerden hangisi sayılamaz?

- A) Faruk Nafiz Çamlıbel
B) Ziya Gökalp
C) Mehmet Emin Yurdakul
D) Haydar Ergülen
E) Orhan Seyfi Orhon

6. Bir toplumu derinden etkileyen savaşların o toplumun edebiyatında kendine yer bulması kaçınılmazdır. Aynı durum Kurtuluş Savaşı için de geçerlidir.

Aşağıdaki romanlardan hangisi bu kapsamda değerlendirilemez?

- A) Ateşten Gömlek
B) Dokuzuncu Hariciye Koşuşu
C) Küçük Ağa
D) Esir Şehrin İnsanları
E) Şu Çılgın Türkler

7. Ders kitaplarında anneler daha çok ev işleriyle meşgulken babalar dışarıda çalışan ve evin geçimini sağlayan kişiler olarak konumlandırılır. ---

Bu parçada boş bırakılan yere anlamca aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygundur?

- A) Özetle toplumsal cinsiyet rolleri, yazılı dokümanlar aracılığıyla pekiştirilir.
B) Ders kitabı hazırlamak, ancak işin ehli kişilerin yapabileceği bir iştir.
C) Özellikle küçük yaş gruplarına yönelik kitapların pedagoglar tarafından incelenmesi gerekmektedir.
D) Ders kitaplarında Türkçenin standart dili olan, İstanbul ağı tercih edilmelidir.
E) Buna göre anneler ve babalar günlük hayatın koşurması içinde çocuklarıyla yeterince ilgilenemeyebilirler.

8. Osmanlı Devleti'nin 1919-1923 yılları arasında Anadolu'da farklı devletlerle olan mücadelesi, ardından kurulmaya çalışılan rejimle bu yeni yönetimin ve idarî kadroların yapılına sürecindeki kendilerini meşrulaştırma ve resmî tarih oluşturma çabaları Türk edebiyatında pek çok romana, oyuna konu olmuş hatta bunların bir kısmı doğrudan Atatürk tarafından ısmarlama olarak yazdırılmıştır. Çünkü toplumsal kırılmaların kalıcı olması yalnızca cephede kazanılan bir savaş değildir.

Bu parçadan yola çıkarak aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Uluslar cephede kazandıkları zaferleri sanatla da desteklemek ister.
- B) Toplumsal hafızada yer edinen önemli olaylar, edebiyatın konu alanındadır.
- C) Resmî tarih oluşturma çabaları, bir devlerin özellikle kuruluş aşamasında kıymetlidir.
- D) Savaşların neticeleri sanatsal üretimle de desteklenirse etkili ve kalıcı hâle gelir.
- E) Bütün devlet adamları sanata ve sanataçıya aynı değeri vermez.

9. *Dikmen Yıldızı*; İzmirli bir baba ve Denizlili bir annenin kızı olan, güzeller güzeli, cesur, vatanını korumak için canını ortaya koymaktan çekinmeyen Yıldız'ın hikâyesidir. Yıldız, savaş pilotu olan Murat'la gönül bağı kurar. Ancak bu öyle bir aşktır ki vatan aşkı ve selametiyle paralel olarak ilerler. I. ve II. İnönü Savaşları, Kütahya-Eskişehir Savaşı, Sakarya Meydan Savaşı, Dumlupınar Savaşı ve son olarak İzmir'in 9 Eylül'de düşman işgalinden kurtarılması ile Yıldız ve Murat, tıpkı geleceği için önünde engel kalmayan Türkiye gibi aşklarını yaşama fırsatı bulur. Zaten romanın başından beri İzmir'in kurtuluşu ile özdeşleştirilen Yıldız'ın mutluluğu için hiçbir mani kalmaz.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) *Dikmen Yıldızı*, toplumsallığın ağır bastığı bir romandır.
- B) Romanın ana kahramanı Yıldız ve Murat adlı iki vatan-severdir.
- C) *Dikmen Yıldızı*'nda Kurtuluş Savaşı'nın bütün merhalelerine yer verilir.
- D) Romanda İzmir'in düşmandan temizlenmesi, tüm yurdun kurtuluşunu anlatan sembolik bir anlama bürünür.
- E) Yıldız ve Murat'ın kavuşması, ülkenin bağımsızlığının kazanılmasıyla mümkün olur.

10. ve 11. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Fransız İhtilali sonrasında yükselen ve tüm dünyada yankı bulan "milliyetçilik" akımının etkilerinin kuvvetle hissedildiği bu savaş esnası ve sonuçların kültürel, siyasal ve ekonomik manada rahatlıkla gözlemlenebildiği savaş sonrası için Anadolu coğrafyasının kaderi ve geleceği üzerinde belirleyici olmuştur denebilir. Dolayısıyla halkın yaşama şekli ve alışkanlıklarıyla imparatorluk yönetim biçimine bakışta travmatik dönüşümler yaratan bu savaş, edebiyatın bizi malzemesi hâline gelir hatta günümüzde dahi bu konumunu sürdürmektedir. Ömer Seyfettin, bu toplumsal ve psikolojik şartlar altında I. Dünya Savaşı'nı asker ve entelektüel kimliğiyle yaşayan yazarların başında gelir.

10. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

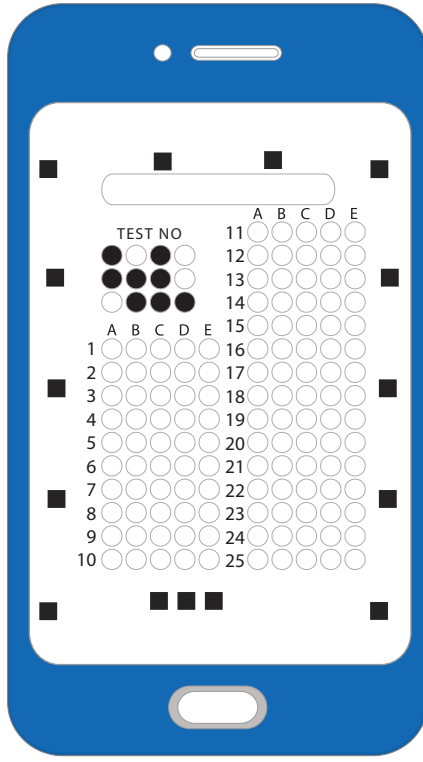
- A) Ömer Seyfettin, toplumsal meselelere duyarlı bir yazardır.
- B) Milliyetçilik akımı, 19. yüzyılda yükseliştir.
- C) Ömer Seyfettin, askerlik geçmişi olan bir yazardır.
- D) Toplumun maruz kaldığı toplumsal ve psikolojik şartlar, edebiyatta karşılık bulur.
- E) Ömer Seyfettin, yaşamın en zorlu anlarda bile yaşama-ya değer olduğunu gösterir; umut aşılar.

11. Aşağıdaki Ömer Seyfettin hikâyelerinden hangisi bu parçayı doğru biçimde örneklendirir?

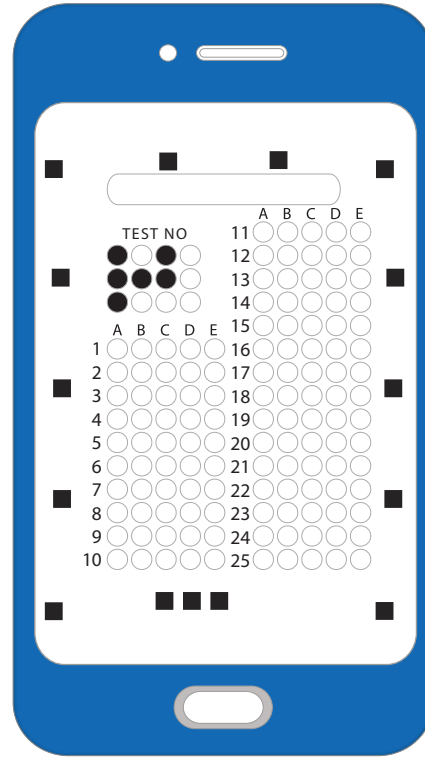
- A) Kaşığı
- B) Bomba
- C) Pembe İncili Kaftan
- D) Yüksek Ökçeler
- E) Diyet

12. İstiklâl Marşı'nın 1920'lerin başında yazılmasında aşağıdakilerden en çok hangisi etkilidir?

- A) Edebiyatın toplumsal hafızanın geçirdiği değişimleri göstermesi
- B) Edebiyatın güzel sanatların diğer dallarından daha öznel olması
- C) Edebiyat ürünlerinin yazıldıkları devri bir ayna misali yansıtmaları
- D) Edebî eserlerin yazılmasının çok güç olması
- E) Birikim ve araştırma olmadan yazılan eserlerin niteliksiz olması

1. Basamak Kontrol Testi -1 Optiği

1. Basamak Kontrol Testi-2 Optiği

1. BASAMAK CEVAP ANAHTARI

SORU - CEVAP - 1

- Okur üzerinde iz bırakarak onu etkilemelidir.
- Güzel, özlü, yalın bir üslubu benimsemelidir.
- İçinden çıktığı toplumun ve yazıldığı çağıın özelliklerini yansıtmalıdır.
- Zaman içinde değerine değer katmalıdır.
- Duygu ve düşünceler belli bir edebî türe uygun olarak anlatılmalıdır.
- Eser estetik ölçüler içinde, belli bir sanat akımına ya da eğilimine bağlı olarak yazılabilir.

BP 1 SORU - CEVAP - 2

- Toplumu meydana getiren bireyler, ortak bir coğrafi mekânda yaşar.
- İşlevsel olarak farklılaşmış temel gruplardan oluşur.
- Kültürel olarak benzer grupların toplamıdır.
- Toplumu oluşturan insanlar arasında düzenli ve karşılıklı ilişkiler bulunur.
- Ortak bir tarihsel süreçte oluşmuş gelenek ve göreneklere ayrıca benzer hayatı alışkanlıklara ve dünya görüşüne sahiptir.

SORU - CEVAP - 3

Cevabını öğrenciler yazacaktır.

KAVRAM EŞLEŞTİRME

1. b 2. a 3. d 4. e 5. c

DOĞRU - YANLIŞ

1. D 2. D 3. D 4. Y 5. D 6. Y

BOŞLUK DOLDURMA

1 - 6. Cevabını öğrenciler yazacaktır.

BP 2

SORU - CEVAP - 1

Cevabını öğrenciler yazacaktır.

SORU - CEVAP - 2

Cevabını öğrenciler yazacaktır.

BD 1 1-B 2-A 3-C 4-B 5-D 6-B 7-A 8-E 9-C 10-E 11-C 12-C

BD 2 1-C 2-B 3-B 4-D 5-D 6-C 7-C 8-D 9-C 10-E 11-E 12-A

BD 3 1-D 2-B 3-B 4-D 5-A 6-E 7-D 8-E 9-E 10-E 11-C 12-C

BKT-1 1-D 2-A 3-E 4-B 5-D 6-D 7-C 8-D 9-E 10-E 11-A 12-E

BKT-2 1-B 2-A 3-D 4-A 5-E 6-D 7-C 8-D 9-C 10-B 11-E 12-E

BEST PRATİK - 1

Doğru

Yanlış

1

☐

Cümleler büyük harfle başlar.

7

☐

Kısaltmalara gelen ekler kesme işaretiyle ayrılmaz.

2

☐

İkilemeler bitişik yazılır.

8

☐

"Mı" soru eki her zaman ayrı yazılır.

3

☐

Belli bir tarihe bağlı olan gün ve ay adları büyük yazılır.

9

☐

Sayılar bitişik yazılır.

4

☐

"Mademki, oysaki, halbuki" bağlaçtır ve yazımları doğrudur.

10

☐

Coğrafi terim olarak kullanılan "güneş, dünya..." sözcükleri büyük harfle yazılır.

5

☐

Kurum ve kuruluş adlarına gelen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılmaz.

11

☐

Pekiştirmeler ayrı yazılır.

6

☐

Özel ada gelen "-lı" yapım eki kesme işaretiyle ayrılır.

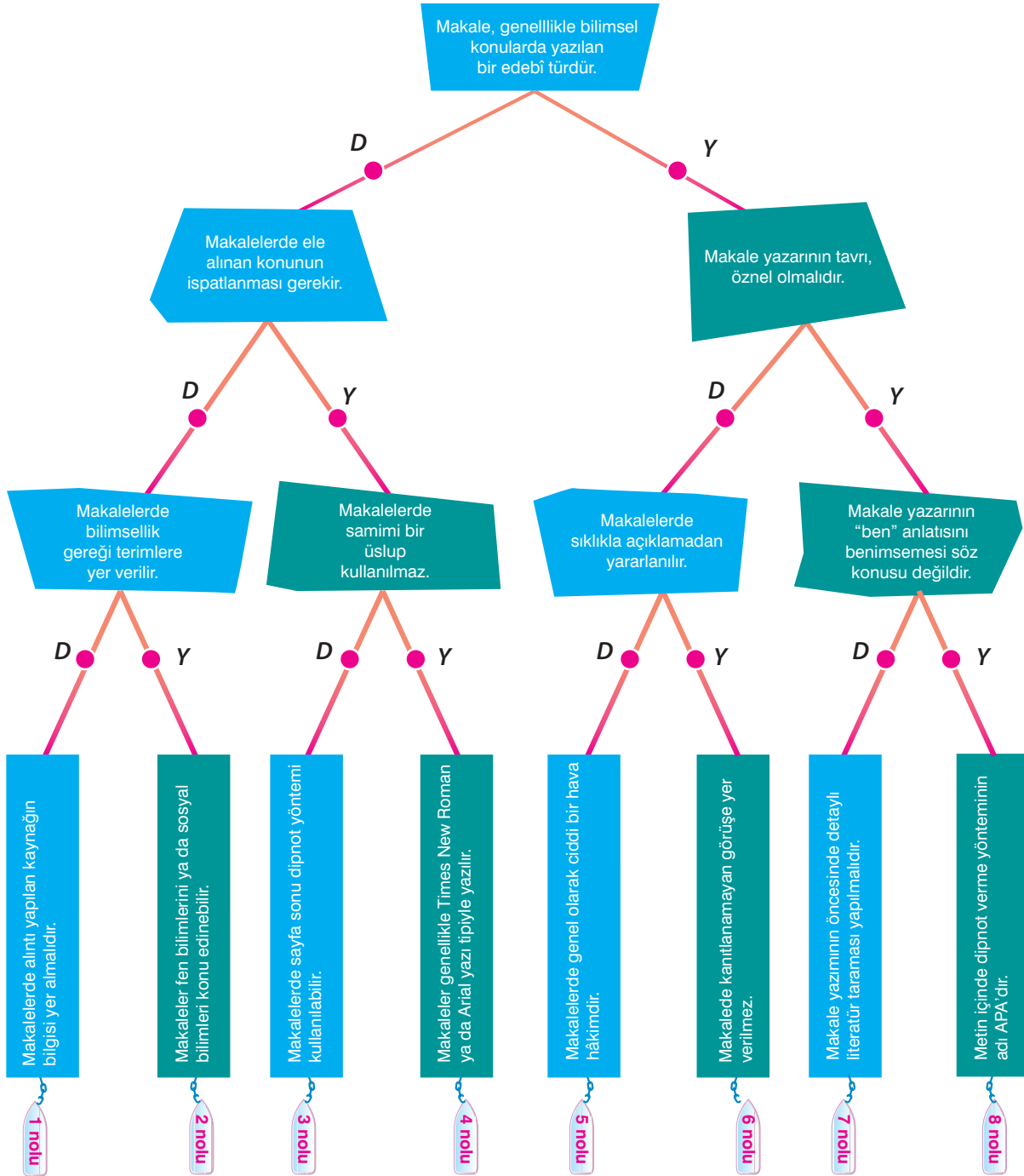
12

☐

Özel ada bağlı sokak, cadde vb. adları büyük harfle başlar.

• Tanılayıcı Dallanmış Ağaç •

Aşağıda birbiriyle bağlantılı Doğru / Yanlış şeklinde ifadeler içeren Tanılayıcı Dallanmış Ağaç tekniğinde bir soru verilmiştir. İlk cümleden başlayarak verdiğiniz cevaba göre hangi çıkışa ulaşırsınız?

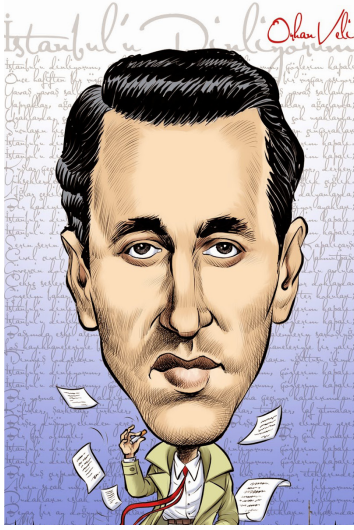

• Kavram • Eşleştirme •

Aşağıda verilen kavramları, açıklamalar ile eşleştiriniz.

KAVRAM		
İnci Aral	1	...
Yaşar Kemal	2	...
Mithat Cemal Kuntay	3	...
Abdülhak Şinasi Hisar	4	...
Halikarnas Balıkcısı	5	...
Selim İleri	6	...
Abbas Sayar	7	...
Fakir Baykurt	8	...
Adalet Ağaoğlu	9	...
Samim Kocagöz	10	...
Mahmut Makal	11	...
Yusuf Atılgan	12	...
Nezihe Meriç	13	...
Latife Tekin	14	...
Füruzan	15	...
Sait Faik Abasıyanık	16	...
Rıfat Ilgaz	17	...
Dursun Akçam	18	...
Muzaffer İzgü	19	...
Rasim Özdenören	20	...

AÇIKLAMA	
a	Yılanların Öcü
b	Kalpklılar
c	Kanlıdere'nin Kurtları
d	Korsan Çıkmazı
e	Hayır
f	Canistan
g	Çamlıca'daki Eniştemiz
h	47'liiler
i	Hababam Sınıfı
j	Sevgili Arsız Ölüm
k	Her Gece Bodrum
l	Medar-ı Maişet Motoru
m	Halo Dayı
n	Aganta Burina Burinata
o	Yeni Yalan Zamanlar
p	Üç İstanbul
r	Bizim Köy
s	Yılıkı Atı
ş	Gül Yetiştiren Adam
t	Teneke

Onda, ancak Yahya Kemal'de gördüğümüz bir kavrayış vardı. Naili'nin, Galip'in, daha birçok eski şairlerimizin eserlerini ne iyi anlardı! Bir zamanlar Nazım'ın: "Gel gör Nazım başımıza geldi âkıbet / Divânegân-i aşka gülerdik zaman ile" beytini, Naili'nin "Gamzene böyle kılan hâtır-i âşûbu esir" diye başlayan terkiibini birlikte okurduk: Onlardaki güzelliği ne iyi sezer, ne iyi sezdirirdi!.. Bir Fuzulî'yi sevmemesine, onu anlamamasına üzüldüm. Nedense Fuzulî'yi hep ağlar, yalvarır bir şair diye görür: "Bana dilenci gibi geliyor bu adam!" derdi. Giderek onun inceliklerini de bütün o sözde ağılarmalar, yalvarmalara altındaki gerçek şiir sevgisini de anlayacağından şüphem yoktu. Orhan Veli yaşıyorsa... Boş bütün bu sözler, yaşamadı işte... Hem ne biliyoruz? Belki de yaratma, anlama gücü tükenmiş olduğu için ölmüştür.

Yeni çıkan kitabı karıştırırken Orhan Veli için ilk yazdığım yazılardan birini hatırladım. Hemen hiçbir yazımı saklamadığım gibi onu da saklamadım, eski Haber gazetesinden de onu kim bulup çıkaracak? Dursun durduğu yerde, bugün onu belki ben de beğenmem: "Hatırlamasaydım keşke şunu!" derim. O

yazımda, Orhan Veli ile arkadaşlarının, yani Oktay Rıfat'ın, Melih Cevdet'in şiirlerini okurken bende de şiir yazmak hevesi uyandığını söylüyordum. Geçmiş gün, yanılmıyorsam bir yerinde de şöyle diyordum: "Ben şiir yazacağım da siz benimle alay etmek için yeni bir fırsat ele geçireceksiniz diye hemen sevinivermeyin. Yapmam öyle şey, bilirim ben boyumun ölçüsünü."

Ancak size bu gençlerin insana şiiri sevdirdiklerini, dünyaya bir şair gözüyle bakmayı öğrettiklerini, çevremizde umulmadık güzellikler sezdirdiklerini söylemek istiyorum. Kitabı karıştırırken gene durdum o ilk şiirlerin üzerinde. Bilmem ama bana öyle geliyor ki biri de bitirmemiş tazeliğini: "Robenson", "İnsanlar", "Bayram", "Hicret" ... Hepsi de, şiir yazmak hevesi uyandırıyor gene bende, hepsi de Oktay Rıfat'ın şiirde söylediği gibi, "Benim için gökyüzünü birdenbire başlatıyor, bu dünyayı başlatıyor."

Küçük bir kitap ama bir şairden, gerçek bir şairden kalma bir kitap, neler neler var içinde...

NURULLAH ATAÇ, Sözden Söze

SORU

Okuduğunuz eleştirinin içerik ve biçim özelliklerini, ele aldığı yazara ve döneme bakışını metinden örneklerle tartışınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1. Aşağıdaki verilen yazarlarla karşısındaki sanat akımlarını eşleştiriniz.

1. Emile Zola

a. Sürrealizm

2. Ahmet Haşim

b. Klasizm

3. Dostoyevski

c. Fütürizm

4. Moliere

d. Realizm

5. Namık Kemal

e. Romantizm

6. Mayakovski

f. Sembolizm

7. Ahmet Hamdi Tanpınar

g. Natüralizm

2. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun ifadelerle doldurunuz.

- Edebiyatın toplumla ilintisini anlatan bilim dalı, ----dir.
- Edebiyatın TDK'ye göre tanımı, ----.
- İnsana değer vermenin ve onu sevip yüceltmenin esas olduğu akım, ----dir.
- Toplumu büyük bir laboratuvar, insanı deney konusu, sanatçıyı da bilgin kabul eden akım; ----dir.
- Bir adı da "izlenimcilik" olan akım, ----dir.

3. Aşağıdaki cümlelerden yazım yanlışları içerenleri ✓ ile işaretleyiniz.

- Türk dili, dillerin en zenginlerindendir; yeterki bu dil, şuurla işlensin.
- İnsanlık öldü mü?
- Uzak Doğu'dan gelen heyeti vali dün kabul etti.
- Kırım Özerk Cumhuriyeti hakkında bilgin var mı?
- Çanakkale Boğazı'ndan geçen gemileri seyrettik.
- "Turfanda mı yoksa Turfa mı?" romanının yazarı kimdir?
- Lale Festivali 25 Haziranda başlayacak.
- 2'inci görüşmemizde bana evlenme teklif etti.
- T.B.M.M'nin kuruluş tarihini unutuverdim.
- Annem dün elli beş yaşına girdi.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı yoktur?

- Sitajını nerede yapmayı düşünüyorsun?
- Saç sitilini hiç beğenmediler.
- Okulumuzda iki elektirik öğretmeni var.
- Ben bu filimi daha önce izlemiştim.
- Ders programını müdürün odasından alınız.

1. Aşağıdaki tabloda verilen özelliklerden sohbet ve makale için ortak olanları işaretleyiniz.

	Sohbet	Makale
a. Nesneldir.		
b. Düşünce yazısıdır.		
c. Gazete çevresinde gelişmiştir.		
d. Senli benli bir dil hâkimdir.		
e. Uzun yazılardır.		
f. Belli bir araştırmanın ürünüdür.		

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözcüğün yanlış yerde kullanılmasından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır?

- A) Artık bundan sonra oraya gitmene gerek kalmadı.
 B) Buralarda dünden itibaren yağmur yağıyor.
 C) O, çok iyi bir sporcu ama fazla topla oynuyor.
 D) Kesinlikle söyleyebilirim ki tedavi hastayı ayağa kaldırabilir.
 E) Çok acıktım, midem zil çalıyor.

3. Aşağıdaki cümleleri öğelerine ayırınız.

- a. Haldun Taner, eserlerinde politik ve ekonomik koşullara paralel olarak değişen toplum durumu vermektedir.
 b. Karım, güneşin belirmeye başladığı pencerenin önünde oturuyordu.
 c. Çağımızda tüm dünya hızlı bir değişim içine girmiştir.
 d. Ahmet Hamdi Tanpınar'ın bilinçli olarak "rüya" sözcüğünü seçmesi, öykülerinin, içinde yaşadığımız zamana bağlı olmamasıyla açıklanabilir.
 e. Nahit Sırrı Örik'in 1934 yılında yazdığı "Eve Düşen Yıldırım" adlı hikâye, 2012'de TV dizisi olarak uyarlanmıştır.
 f. Turan, taburcu olduktan on gün sonra sanatoryumda kalan arkadaşlarını ziyaret etti.
 g. Düğünün en mutlu insanları gelinle damattı.
 h. Anadolu'nun kendine has güzellikleri insanı büyülüyor.
 i. Balkondan düşen çocuk hastaneye götürüldü.
 j. Şeftalinin aromatik kokusunu kimileri sevmez.
 k. Masamdaki notların bir kısmı kaybolmuş.